

**SUBIECTE**  
**pentru examenul de admitere la Masterat – 2014**  
**la specialitățile „POLITICI ECONOMICE ȘI DEZVOLTARE INTERNAȚIONALĂ” și**  
**„ANALIZA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA POLITICILOR ECONOMICE”**

**MICROECONOMIE**

**1. OBIECTUL DE STUDIU ȘI METODOLOGIA TEORIEI MICROECONOMICE**

Locul teoriei economice în sistemul științelor economice. Raportul dintre nevoi și resurse.

Microeconomia ca compartiment al teoriei economice. Obiectul de studiu al microeconomiei și subiecții analizei microeconomice. Costul alternativ și modelul posibilităților de producție.

Principiile metodologice ale microeconomiei: atomismul economic, raționalismul economic, maximizarea.

Analiza funcțională și clauza ceteris paribus. Analiza marginală. Analiza în termeni de echilibru / dezechilibru. Analiza pozitivă și normativă.

Compartimentele de bază ale microeconomiei și importanța practică a cunoștințelor în acest domeniu.

**2. CEREREA ȘI OFERTA. ECHILIBRUL ȘI DEZECHILIBRUL PIEȚEI**

Noțiuni de cerere. Factorii cererii. Funcții de cerere. Legea cererii. Curba cererii. Modificarea cererii și a volumului cererii. Cererea individuală și cererea globală.

Noțiuni de ofertă. Factorii ofertei. Legea ofertei. Curba ofertei. Modificarea ofertei și a volumului ofertei. Oferta individuală și oferta globală.

Interacțiunea dintre cerere și ofertă. Mecanismul de apariție și menținere a echilibrului pieței. Modificarea echilibrului pieței în cazul modificării cererii și/sau a ofertei. Echilibrul static și dinamic.

Aspecte aplicative ale modelului cererii și ofertei (limitarea superioară și inferioară a prețului, implicațiile taxelor și subvențiilor asupra echilibrului pieței).

**3. ELASTICITATEA CERERII ȘI OFERTEI**

Conceptul de elasticitate și modalitățile de calcul a elasticității.

Elasticitatea cererii după preț, tipuri de elasticități, factorii elasticității.

Elasticitatea cererii după venit și prețul altor bunuri, diferite modalități de clasificare a bunurilor.

Elasticitatea ofertei după preț, tipuri de elasticități, factorii elasticității.

Aplicarea elasticității în analiza microeconomică.

**4. TEORIA COMPORTAMENTULUI CONSUMATORULUI**

Preferințele, prețurile și veniturile ca factori ce influențează comportamentul consumatorului. Axiomele teoriei comportării consumatorului.

Utilitatea. Utilitatea ordinală și utilitatea cardinală. Funcții de utilitate. Utilitatea totală și utilitatea marginală. Legea utilității marginale descrescătoare. Curbe de indiferență. Harta curbelor de indiferență. Forme particulare ale curbelor de indiferență. Substituibilitatea bunurilor. Rata marginală de substituție a bunurilor și panta curbelor de indiferență.

Linii bugetare. Esența economică a pantei liniei bugetare și a punctelor de intersecție cu axele. Influența modificării venitului și a prețurilor asupra liniei bugetare. Forme particulare ale liniilor bugetare.

Maximizarea utilității și echilibrul consumatorului. Egalitatea utilităților marginale pe unitatea monetară cheltuită. Echilibrul intern și echilibrul unghiular.

Modificarea venitului și comportamentul consumatorului, curba „venit-consum”, curba lui Engel. Modificarea prețurilor și comportamentul consumatorului, curba „preț-consum”, deducerea curbei cererii.

**5. TEORIA PRODUCȚIEI**

Definirea producției. Factorii de producție și clasificarea lor. Funcțiile de producție și tipurile acestora.

Productivitatea (randamentul) factorilor de producție. Produsul total, mediu și marginal al factorilor de producție. Evoluția produsului total, mediu și marginal în funcție de cantitatea utilizată a factorului de producție variabil.

Izocuante. Harta izocuantelor. Forme particulare ale izocuantelor. Substituibilitatea factorilor de producție. Rata marginală de substituție tehnologică a factorilor de producție și panta izocuantelor.

Extinderea la scară a producției. Avantajele producției la scară mare. Randamentul global al factorilor de producție.

**6. COSTURILE DE PRODUCȚIE**

Esența costurilor de producție. Costuri explicite și costuri implicite. Costuri contabile și costuri economice.

Funcții de costuri. Izocosturi. Minimizarea costurilor de producție. Egalitatea produselor marginale pe o unitate a prețurilor factorilor de producție.

Costuri de producție pe termen scurt. Costuri totale, medii și marginale pe termen scurt. Evoluția costurilor totale, medii și marginale pe termen scurt în funcție de volumul producției.

Costuri de producție pe termen lung. Costuri totale, medii și marginale pe termen lung. Evoluția costurilor totale, medii și marginale pe termen lung în funcție de volumul producției. Economii interne la scară.

**7. MAXIMIZAREA PROFITULUI ȘI PRAGUL DE RENTABILITATE AL FIRMEI**

Esența profitului. Profitul contabil și profitul economic. Profitul total, mediu și marginal. Maximizarea profitului pe termen scurt. Maximizarea profitului pe termen lung. Pragul de rentabilitate (punctul critic) al firmei.

## **8. COMPORTAMENTUL FIRMELOR PE PIAȚA CU CONCURENȚĂ PERFECTĂ**

Particularitățile concurenței perfecte. Cererea din producția firmei concurente.

Maximizarea profitului firmei concurente. Analiza marginală a maximizării profitului firmei concurente. Analiza grafică a modificării profitului în funcție de volumul producției.

Oferta pe termen lung și termen scurt a firmei concurente. Decizia firmei concurente privind întreruperea activității pe termen scurt și termen lung.

Echilibrul pe termen scurt și termen lung pe piața cu concurență perfectă.

Aspecte practice ale modelului concurenței perfecte (consecințele pe termen scurt ale modificării prețului factorului de producție variabil și factorului de producție fix).

## **9. COMPORTAMENTUL FIRMELOR PE PIAȚA MONOPOLISTĂ**

Particularitățile pieței monopoliste. Cererea din producția firmei – monopolist. Veniturile firmei monopolist. Maximizarea veniturilor firmei – monopolist.

Maximizarea profitului firmei – monopolist. Echilibrul pe termen scurt și termen lung al firmei – monopolist. Oferta firmei – monopolist.

Echilibrul pe piața perfectă și piața monopolistă: analiza comparativă. Consecințele economice și sociale ale monopolizării. Aspecte practice ale modelului monopolului perfect (discriminarea prin preț; reacția firmei – monopolist la stabilirea nivelului maxim al prețului, impozite și subvenții).

## **10. COMPORTAMENTUL FIRMELOR PE PIAȚA CU CONCURENȚĂ MONOPOLISTICĂ**

Particularitățile concurenței monopolistice. Echilibrul pe termen scurt pe piața cu concurență monopolistică.

Echilibrul pe termen lung pe piața cu concurență monopolistică. Surplusul capacităților de producție.

Concurența monopolistică: comparații cu concurența perfectă și monopolul perfect.

## **11. COMPORTAMENTUL FIRMELOR PE PIAȚA OLIGOPOLISTĂ**

Particularitățile pieței oligopoliste.

Realizarea echilibrului pe piața oligopolistă în condiții de comportament concurențial: oligopolul tip Bertrand; oligopolul tip Cournot; modelul prețului stabil (curbei frânte a cererii); modelul monopolului parțial; prețul – ca barieră la intrarea pe piață oligopolistă.

Realizarea echilibrului pe piața oligopolistă în condiții de comportament cooperant.

## **LITERATURA RECOMANDATĂ**

1. Teorie economică. Vol.I "Miroeconomie" (manual colectiv) // Coordonator: Aurelia Tomșa. Chișinău, 012
2. Sorocean O., Filip N. Introducere în teoria economică. Chișinău, ASEM, 2005.
3. Bejan Gh. Microeconomie: teste, probleme, situații. Chișinău, ASEM, 2009.
4. Cara E. Microeconomie: îndrumar metodic. ASEM, Chișinău, 1996.
5. Cara E., Pârțachi I., Stratan S. Microeconomie aplicată. Chișinău, 1998.
6. Fudulu P. Microeconomie, Editura Hiroyuki, 1996.
7. Ghersim T. Microeconomie (vol. I-II). Editura Economica, București, 1993.
8. Ghiță P.T., Coșea M., Gavrilă I., Nișescu D., Popescu C. Economie (teste, probleme, rezolvări, răspunsuri). București, 1993.
9. Stanciu S., Andrei T. Microeconomie: teorie și aplicații. București, 1997.
10. Pop. S., Tecușan F., Turcu V. Microeconomie. Timișoara, 1998.
11. Nedelea Ș. Microeconomie aplicată. București, 2003.
12. Oprescu G., Nicolescu S., Andrei N., Niculescu N. Microeconomie, macroeconomie: noțiuni, aplicații, teste, probleme. București, 1998.
13. Oprescu G. Microeconomie – macroeconomie. București, 2000.
14. Marin D. Microeconomie: aplicații. București, 2000.
15. Șarpe D.A. Microeconomie: teorie și aplicații. București, 2002.
16. Marin D. Microeconomie: teorie și aplicații: consumatorul și producătorul. București, 2000.
17. Rașcă L. Teorie și practică în microeconomie. București, 2002.
18. Farcaș A. Economia de piață: micro, macro, monoeconomie. Cluj-Napoca, 1996.
19. Ciucur D. Economie: manual universitar. București, 1999.
20. Albu C. Comportamentul microeconomic al agenților economici în condiții de piață: aplicații. București, 2003.
21. Georgescu N. Microeconomie: principii și soluții. București, 1995.
22. Niță V., Munteanu C. Microeconomie: probleme rezolvate. Iași, 1996.
23. Gogoneață C., Gogoneață B. Microeconomie. București, 1999.
24. Bădulescu A. Microeconomie. București 2002.
25. Vrânceanu R. Bazele microeconomiei întreprinderii. Iași, 2004.

## 1. OBIECTUL, SCOPUL ȘI METODELE MACROECONOMIEI

Macroeconomia ca domeniu al științei economice. Scopurile și obiectul de studiu al macroeconomiei. Metodele specifice de analiză macroeconomică și utilizarea acestor metode. Indicatorii macroeconomici de rezultate. Condițiile generale ale echilibrului macroeconomic. Analiza situației economiei în Republica Moldova la nivel macroeconomic.

## 2. INSTABILITATEA MACROECONOMICĂ ȘI FLUCTUAȚIILE CICLICE

Caracterul ciclic al economiei. Tipurile și particularitățile ciclurilor economice. Caracteristicile fluctuațiilor ciclice. Factorii ce influențează caracterul ciclurilor economice. Fluctuațiile și tipologia indicatorilor macroeconomici în funcție de faza ciclului economic. PNB potențial și metodele evaluării economiei reale. Cauzele ciclicității și rolul statului în stabilizarea economiei.

## 3. EVALUAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII LA NIVEL MACROECONOMIC

Sistemele de evaluare ai indicatorilor la nivel macroeconomic. Principiile de bază ale măsurării rezultatelor activității economice în sistemul conturilor naționale (SCN). Balanța PIB-ului și Balanța legăturilor dintre ramuri. Caracteristica indicatorilor macroeconomici de rezultate (PIB, PNB, PIN, PNN, VN, VP, VPD). Metodele de evaluare. PNB nominal și real. Caracteristica indicatorilor macroeconomici în Republica Moldova.

## 4. PIAȚA MUNCII ȘI DEZECHILIBRELE EI

Piața muncii și componentele ei. Echilibrul pe piața muncii. Modelul pieței muncii: ecuațiile și interpretarea grafică. Formele și cauzele șomajului. Indicatorii pieței muncii. Modelul ratei naturale a șomajului. Histereza șomajului. Euroscleroza. Costurile șomajului. Legea lui Okun. Durata șomajului. Piața muncii în RM.

## 5. PROCESELE INFLAȚIONISTE ȘI ASIGURAREA STABILITĂȚII PREȚURILOR

Cauzele, formele și natura inflației contemporane. Modelele inflației prin cerere. Modelul inflației prin ofertă. Evaluarea inflației. Curba lui Phillips și interpretarea ei. Ecuația curbei lui Phillips și sensul ei economic. Evaluarea ratei de sacrificiu. Inflația și creșterea economică. Histereza inflației. Dihotomia și neutralitatea banilor. Deflatorul PIB. Indicii prețurilor Laspreyres, Paasche, Fisher. Inflaționarea și deflaționarea în economie. Costurile inflației și politici antiinflaționiste.

## 6. MODELUL AD-AS. ECHILIBRUL MACROECONOMIC GENERAL

Cererea agregată și determinanții cererii agregate. Curba cererii agregate și efectele ce influențează traiectoria curbei. Consumul: componentă a cererii agregate: ecuația, funcția și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre consum. Rata consumului. Economii: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre economii. Investițiile: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre investiții. Multiplicatorul investițiilor. Rata dobânzii ca factor decisiv în modificarea investițiilor. Rata dobânzii reală și nominală. Rata dobânzii ex-post. Rata dobânzii ex-ante. Achiziții guvernamentale: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Exportul net – ca determinant al cererii agregate. Echilibrul dintre economii și investiții în economia închisă.

Oferta agregată și determinanții ofertei agregate. Curba ofertei agregate și ecuația ei algebrică. Modelul keynesian al ofertei agregate. Modelul salariilor rigide. Modelul prețurilor fixe. Modelul informației asimetrice. Modelul incompetenței lucrătorilor. Curba lui Phillips ca reflectare a curbei ofertei agregate. Modelul clasic al ofertei agregate. Curbele ofertei agregate în diferite situații economice (studii de caz).

Relațiile dintre cererea agregată și oferta agregată în scopul atingerii echilibrului macroeconomic general. Echilibrul în modelul AD-AS (studii de caz).

## 7. POLITICA BUGETAR-FISCALĂ. CHELTUIELILE GUVERNAMENTALE ȘI DATORIA DE STAT

Sectorul guvernamental. Politica bugetar-fiscală și bugetul de stat. Deficitul și excedentul bugetar și impactul asupra economiei. Metode de finanțare a deficitului bugetar. Senioraj. Efectul Oliver-Tanzi. Curba lui Laffer. Gradul de îndatorare a statului și metode de finanțare a datoriei de stat. Impozitele și impactul lor asupra PIB-ului. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii bugetar-fiscale. Stabilizatorii automati. Costurile deficitului și excedentului bugetar.

## 8. PIAȚA MONETARĂ ȘI MECANISMELE PIEȚEI MONETARE

Componentele și structura pieței monetare. Condițiile de echilibru al pieței monetare. Masa monetară și baza monetară. Agregatele monetare. Modelul ofertei de bani. Metode de reglementare a ofertei monetare. Cererea de bani. Teorii ale cererii de bani. Teoria neutralității banilor. Instrumente ale politicii monetar-creditare. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii monetar-creditare. Efectul Fișer. Piața monetară în RM.

## 9. MODELUL IS-LM. ECHILIBRUL SIMULTAN PE PIAȚA BUNURILOR ȘI PIAȚA MONETARĂ

Modelul IS-LM. Caracteristicile și ecuațiile modelului. Crucea lui Keynes: construirea și explicarea ei. Cheltuielile planificate și reale. Construirea și caracteristicile curbei IS. Construirea și caracteristicile curbei LM. Deplasarea și panta curbilor în modelul IS-LM. Ecuațiile algebrice în modelul IS-LM. Piața soldurilor monetare. Eficiența politicilor bugetar-fiscale și monetar-creditare în modelul IS-LM. Metode de reglementare a ofertei monetare. Teoria preferinței pentru lichiditate. Echilibrul în cazul prețurilor fixe și în cazul prețurilor flexibile. Echilibrul pieței monetare și rolul ratei dobânzii în asigurarea echilibrului. Rezolvarea dezechilibrelor prin modelul IS-LM. Construirea curbei AD în baza modelului IS-LM. Efectul Pigu. Teoria deflației datoriei. Interacțiunea dintre modelul IS-LM și AD-AS. Utilizarea modelului IS-LM în economia reală.

## **10. ECONOMIA DESCHISĂ ȘI BALANȚA DE PLĂȚI EXTERNE**

Economia deschisă: caracteristici și factori de influență. Evaluarea gradului de deschidere a economiei. Echilibrul macroeconomic general în modelul economiei deschise. Aspectele macroeconomice ale teoriilor comerțului internațional. Comerțul exterior și identitatea macroeconomică de bază. Eficiența exportului și importului.

Piața valutară și componentele ei. Cererea și oferta de valută. Rata de schimb și factorii ce o influențează. Evaluarea ratei de schimb nominale și reale. Teoria parității capacității de cumpărare. Sistemul monetar internațional și european. Sistemele ratelor fixe și flexibile. Funcțiile exportului net și a ratei de schimb. Interpretarea grafică.

Balanța de plăți externe și structura ei. Contul curent și structura contului curent. Contul mișcărilor de capital și structura lui. Ecuația balanței de plăți. Rezervele valutare și operațiuni cu rezerve. Modelul balanței de plăți și asigurarea echilibrului BPE. Modelul datoriei dependenței interne și externe și a deficitului balanței de plăți. Criza balanței de plăți. Politica de echilibrare a balanței de plăți.

### **LITERATURA RECOMANDATĂ**

1. Teorie economică. Vol.II "Macroeconomie" (manual colectiv) // Coordonator: Aurelia Tomșa. Chișinău, 2013
2. Dornbusch R., Fisher St. – Macroeconomie, Ed. Sedova, Timișoara, 1997.
3. Fudulu P. – Macroeconomie, Ed. Hiroyuki, Brașov, 1997.
4. Băcescu M., Băcescu-Cărbunaru A. – Macroeconomie și politici macroeconomice. Ed. All, București, 1998.
5. Chiriță N, Scarlat E. – Politici macroeconomice. Teorie și aplicații. Ed. Economica, București, 1998.
6. Băcescu M., Băcescu-Cărbunaru A. – Compendiu de macroeconomie. Ed. Economica, București, 1997.
7. Pășchina T., Tomșa A. – Macroeconomie. Teste și probleme, Chișinău, ASEM, 1998.
8. Economie, Editura Economica Bucuresti 2000
9. Joseph E. Stiglitz, Carl E. Walsh. Economie, București, Ed. Economica, 2005
10. Cheorche Oprescu Microeconomie Macroeconomie ed. Economica Bucuresti 2000
11. R. Dornbusch St. Fischer Macroeconomia Timisoara Sedona 1997

### 1. Teoria generală a politicilor economice

Obiectivele politicilor macroeconomice. Principiile generale ale analizei politicilor macroeconomice. Aspect regional. Controverse privind politicile macroeconomice. Analiza echilibrului economic în modelele macroeconomice. Cererea agregată și oferta agregată. Teoriile contemporane privind politicile macroeconomice.

### 2. Scopurile și obiectivele politicilor economice

Instrumente și scopuri ale politicilor macroeconomice. Costurile și beneficiile politicilor macroeconomice. Costurile implicate de șomaj și inflație.

### 3. Politici orientate către cerere. Politica bugetar-fiscală

Instrumentele și scopurile politicii fiscale. Cheltuielile guvernamentale și plățile de transfer. Impozitele și impactul lor asupra PIB-ului. Multiplicatori și efectele de transmisie ale politicii bugetar-fiscale. Influența modificării cheltuielilor guvernamentale asupra cererii agregate. Efectele de multiplicare a politicii bugetar-fiscale.

### 4. Eficiența politicii bugetar-fiscale

Eficiența și flexibilitatea politicilor fiscale. Deficitul bugetar și finanțarea politicii fiscale. Stabilizatorii automați. Efecte generale ale politicii fiscale. Eficiența politicii bugetar-fiscale conform modelului IS-LM. Metode de finanțare a deficitului bugetar. Stabilizatorii automați ai economiei. Eficiența politicii bugetar-fiscale conform modelului IS-LM.

### 5. Politica monetară și eficiența politicii monetare

Instrumentele și scopurile politicii monetare. Reglarea ofertei monetare. Multiplicatorii politicii monetare și efecte de transmisie. Baza monetară și efectele de multiplicare. Baza monetară și efectele multiplicative. Politica monetară. Aspect regional. Eficiența politicilor monetare (cazul prețurilor flexibile) Eficiența politicii monetare în modelul IS-LM. Strategia politicii monetare și agregatele monetare.

### 6. Efectele politicilor economice asupra cererii agregate

Efectul unei expansiuni fiscale. Efectul unei expansiuni monetare. Efectul șocurilor economice asupra cererii agregate. Politica fiscală expansionistă. Politica monetară expansionistă. Crucea lui Keynes.

### 7. Politici orientate către ofertă. Scopurile și instrumentele politicilor orientate către ofertă.

Politici de perfecționare a eficienței funcționării piețelor. Politici de perfecționare a sistemului de impozite și taxe. Impactul politicilor orientate către ofertă asupra creșterii economice. Stabilizarea dreptului de proprietate. Utilizarea taxelor și subsidiilor guvernamentale. Reglementări guvernamentale. Strategia politicilor orientate către ofertă și creșterea economică.

### 8. Inflația și politicile antiinflaționiste.

Inflația și costurile inflației. Echilibrul monetar. Inflația și deficitul bugetar. Costurile politicilor antiinflaționiste. Inflația contemporană. Istoria și învățămintele hiperinflațiilor. Criteriile de grupare ale politicilor antiinflaționiste. Eficiența politicilor antiinflaționiste. Rata de sacrificiu.

### 9. Piața muncii și politicile antișomaj.

Echilibrul pieței muncii. Șomajul și costurile șomajului. Politici active antișomaj. Politici pasive antișomaj. Influența prețurilor asupra echilibrului pieței muncii. Modelul șomajului natural. Politici de venit și politici de impozitare. Costurile politicilor antișomaj.

### 10. Politici de stabilizare macroeconomică

Stabilizatorii automați și politica de stabilizare macroeconomică. Dificultăți ce apar în aplicarea politicilor de stabilizare. Efectele politicilor de stabilizare. Nesiguranța și politica economică. Politica activistă. Politici de stabilizare, aspect regional.

### 11. Politici macroeconomice în economii deschise

Sistemul economiei de piață deschise. Piața valutară și ratele de schimb. Balanța de plăți externe și politica balanței de plăți. Modelul IS-LM-BP pentru economii deschise. Balanța de plăți a Republicii Moldova. Asigurarea echilibrului dinamic intern și extern al balanței de plăți. Probleme ale stabilității cursului de schimb. Politica Rezervelor valutare.

### 12. Eficiența politicilor macroeconomice în economia închisă

Concept de economia închisă Eficiența politicii bugetar-fiscale în economia închisă. Eficiența politicii monetare creditare în economia închisă. Analiza comparativă a eficienței. Prioritățile și caracteristicile unei economii închise.

### 13. Eficiența politicilor macroeconomice în economia deschisă

Eficiența politicii bugetar-fiscale în economii curate de schimb fixe. Eficiența politicii monetare-creditare în economii cu rate de schimb fixe. Eficiența politicii bugetar-fiscale în economii cu rate de schimb flexibile. Eficiența politicii monetare-creditare în economii cu rate de schimb flexibile. Eficiența politicilor macroeconomice în economia mică deschisă. Efecte politice în economii cu rata de schimb flexibile. Efecte politice în economii cu rate de schimb fixe. Paritatea puterii de cumpărare.

### 14. Politica comerțului exterior și a echilibrului BPE

Comerțul exterior și eficiența comerțului exterior. Politici în domeniul comerțului exterior. Politici tarifare și netarifare. Politica vamală. Eficiența politicilor comerțului exterior. Politici comerciale în Republica Moldova. Structura exportului și importului în economia Republicii Moldova. Politici de promovare a exportului.

#### **LITERATURA RECOMANDATĂ**

1. ANGELESCU C., STANESCU I. *Politică economică*. București: Ed. Economica, 2001, 144 p.
2. COSTICA I. *Politica monetară*. București: Ed. ASE, 2002, 193 p.
3. SCARLAT E., CHIRIȚA N. *Macroeconomie dinamică*. București: Ed. Economica, 2001, 400 p.
4. PREDA D. *Ocuparea forței de muncă și dezvoltarea durabilă*. București: Ed. Economica, 2002, 335 p.